

NELLY DE ROOY maakt in haar boek over de reptielen van den Indo-Australischen Archipel geen melding van het voorkomen van *C. borneensis* op Sumatra's Oostkust; wel wordt aangegeven, dat deze soort voorkomt in Borneo, Malakka en de Philippijnen. *C. borneensis* blijkt dus een grootere verspreiding te hebben dan NELLY DE ROOY opgeeft.

Volgens mijn inlandsche zegslieden worden de eieren van *C. borneensis* op zanderige plaatsen langs de kust (o. a. bij Pantai Tjermin en Beting Tjamar) gelegd in tamelijk ondiepe kuilen; de legsels zouden 12 — 20 eieren bevatten. Chineezzen zoowel als Maleiers eten de t o e n t o e n g-eieren gaarne.

Medan, October 1932.

J. C. V. D. MEER MOHR.

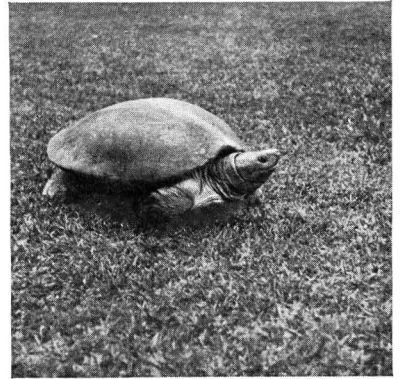

Fig. 4. Wijffe van *Callagur borneensis* (SCHLEG. et MÜLL.).

KORTE MEDEDEELINGEN

Het voorkomen van eenige diersoorten op Borneo. — Als aanvulling van het artikel „Het voorkomen van eenige diersoorten in het landschap Koetai” van den heer H. WITKAMP in het October-nummer van 1932 wilde ik nog eenige mededeelingen verstrekken over andere streken van Borneo.

In 1914 bevond ik mij als officier op patrouille in de Westerafdeeling dicht bij de Zuidkust. Wij waren in een moerassige streek, waar wij slechts achter elkaar konden lopen. Twee Dajaks gingen als gids voor mij uit. Veel voor ons uitkijken konden wij niet, omdat vele boomen lusvormige luchtwortels hadden, zoodat een ieder naar den grond liep te kijken om niet in zoo'n lus te blijven haken en dan links of rechts in de rawah terecht te komen. Plotseling liepen de Dajaksche gidsen weg, naar links en terug. Mij omdraaiende en hen toeroepende, kreeg ik tot antwoord: „Wij zijn bang, mijnheer, kijkt U ook maar eens naar voren”. Ik draaide mij dus weer om en zag toen 10 m voor mij een heele orang oetan-familie op den grond zitten: vader, moeder en drie jongen. Bang was ik niet, doch wel zeer verwonderd, daar ik deze apen nog nooit zoo op den grond gezien had. Wat moest ik doen? Uit den weg gaan was voor de patrouille niet mogelijk, daar er maar één voetpad door de rawah liep. Bovendien, wij moesten doorgaan in verband met onze opdracht. De vader orang oetan zat tegen ons te grijnzen en kwam, gewapend met een groot stuk hout, op mij af. „Jij of een van ons” dacht ik, en een geweer van een van mijn soldaten nemend, schoot ik en wel zoo laag mogelijk, omdat ik de schedel als aandenken wilde meenemen. Ik raakte hem, waarna hij naar links wegluchtte in een hoogen boom. Met vier soldaten ging ik toen ook daarheen. Het vrouwtje kwam op de plaats af waar ik gestaan had, en klom dáár in een hoogen boom. Zij werd door mijn sergeant uit den boom geschoten; de kogel was in den kop getreden juist achter bij de halswervelopening. Intusschen was ik bij den boom gekomen, waar het mannetje zat, dat ik eerst bij het achtste schot uit den boom omlaag schoot. Toen het nog niet geheel dood bleek te zijn, gaf ik het het genadeschot. De Dajaks maakten daarna de koppen schoon en hen ondervragende, zeiden zij, nog nooit de orang oetans zoo dichtbij op den grond te hebben gezien. Het mannetje was 1.80 m lang, terwijl het met uitgestrekte armen van vingertop tot vingertop 2.50 m breed was. Het vrouwtje had een lengte van ± 1.60 m en een armlengte van 1.50 m. Respectabele afmetingen dus. Achteraf beschouwd heeft het mij wel leed gedaan, die twee te hebben moeten neerleggen, maar op dat oogenblik bestond er geen andere uitweg. De drie jongen zijn de rimboe in gevlucht.

Ook heb ik nog ontmoetingen gehad met een python en een zwarte beer.

Malang, 20 October 1932.

F. M. SCHNEIDER.